

«Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամ

«Նախադպրոցական հաստատության մանկավազական աշխատողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացման» ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Էքսկուրսիաների և մշակութային այցերի դերը սաների զարգացման գործում

Դաստիարակ՝ Ազնիվ Սահակյան

Մանկապարտեզ՝ «Սպիտակ համայնքի Կաթնաջուրի» ՀՈԱԿ

2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ԳԼՈՒԽ 1. Էքսկուրսիան որպես կրթադաստիարակչական գործունեության ձև.....	5
1.1 Էքսկուրսիաների կառուցվածքը կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները.....	6
1.2 Էքսկուրսիաների մշակութային այցերի դերը սաների զարգացման գործում.....	9
Գլուխ 2. Էքսկուրսիաների և մշակութային այցերի օրինակ իմ աշխատանքային փորձից.....	12
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ	15
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ.....	16

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Նախադպրոցական (այսուհետև ն/դ) տարիքը անձի ձևավորման կարևորագույն փուլերից մեկն է, ուստի շատ կարևոր է տարբերակն, թե այս շրջանում երեխային ինչ է պետք սովորեցնել, հաղորդել, և առավել կարևոր է, թե ինչպես, ինչ մեթոդով ու ձևերով դա անել:

Ն/դ տարիքի յուրաքանչյուր երեխա հետաքրքրասեր է և անհագ է իրեն շրջապատող աշխարհի նկատմամբ և սպունգի պես կլանում է գիտելիքները: Այս տարիքում ամեն ինչ հետաքրքիր է երեխային և նա ակտիվորեն ընկալում է աշխարհը, հետևաբար երեխայի տարիքային այս առանձնահատկությունը պետք է հնարավորինս ճիշտ օգտագործվի ուսումնական հաստատությունում իրականացվելիք կրթադաստիարակչական գործունեության ընթացքում: Հենց այս ժամանակահատվածում կարևոր է երեխաների մեջ սերմանել սեր հայրենիքի, բնության նկատմամբ, հետաքրքրություն առաջացնել նրա մշակութային արժեքների նկատմամբ, զարգացնել պատկերացումները անձի, հասարակության մասին: Այսպիսի կարողությունների ձևավորումը մեծապես նպաստում են պարբերաբար կազմակերպվող էքսկուրսիաները և մշակութային այցերը: Ուսումնական և դաստիարակչական այս առանձնահատուկ ձևը հնարավորություն է տալիս բնական պայմաններում դիտարկել առարկաները և երևույթները: Միաժամանակ երեխայի մոտ ակտիվացնում է մտավոր ակտիվությունն ու հուզական ոլորտը:

Էքսկուրսիաներն ու մշակութային այցերը տեսարժան վայրերի, թանգարանների, գրադարանների, թատրոնների, արտադրական ձեռնարկությունների, պատմամշակութային կոթողների և բնության գիրկ այցելություններն են՝ ուսումնադաստիարակչական նպատակներով:

Էքսկուրսիաների էությունը կայանում է ցուցադրման և համակցության մեջ: Այն զննական մեթոդ է: Էքսկուրսիաները և մշակութային այցերը գործունեության այն ձևերն են, որոնք երեխաներին իսկապես դուր են գալիս:

Թեմայի արդիականությունը: Մեզ բախտ է վիճակվել աշխատել 21-րդ դարի ուսումնական հաստատությունում, ինչը մեզանից պահանջում է անընդհատ նոր ու

Ժամանակակից ձևերի կիրառում արդի ուսուցումը կյանքի հետ կապելու, ուսուցման, դաստիարակման մեթոդներն ու ձևերը կատարելագործելու և ակտիվացնելու նոր պահանջներից ելնելով: Հենց այդպիսի գործունեության ձևերից մեկն էլ էքսկուրսիաներն ու մշակութային այցերն են:

Համապատասխանությունը նոր չափորոշիչի և ծրագրերի պահանջներին: Ըստ նոր ծրագրային՝ պահանջների գործունեության տարբեր ձևերի կիրառմամբ պետք է լուծել սանի ֆիզիկական, մտավոր, բարոյական աշխատանքային, տնտեսագիտական, իրավական, էկոլոգիական, սեռային, գեղարվեստա-գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները, և, ըստ այդ գործունեության ձևերի, այդ խնդիրներից շատերն իրականացվում են արտամանկապարտեզային պայմաններում: Եվ հենց այստեղ է, որ շատ մեծ ու կարևոր է էքսկուրսիաների ու մշակութային այցերի ընձեռած հնարավորությունները, քանի որ գործունեության այս ձևով ապահովվում է նոր չափորոշիչի ոլորտային վերջնարդյունքներից շատերը և ձևավորում կարողունակությունները, հատկապես՝

- Լեզվական և հաղորդակցական կարողունակությունը
- Ճանաչողական և մոտիվացիոն կարողունակությունը
- Ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակությունը
- Ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակությունը
- Մշակութային կարողունակությունը
- Տնտեսական կարողունակությունը
- Ֆիզիկական կարողունակությունը

Նպատակը: Նկատի ունենալով թեմայի արդիականությունը, շատ կարևորելով ուսուցման ու դաստիարակության տվյալ գործունեության ձևը, իմ հետազոտական աշխատանքի կատարումը նպատակ ունի տնտեսական նյութի ուսումնասիրմամբ, էքսկուրսիաների և մշակութային այցերի իմ փորձից ներկայացմամբ, ևս մեկ անգամ կարևորել գործունեության այս ձևը, ներկայացնել դրանց արդյունավետությունը՝ սանի զարգացման գործում, կատարել առաջարկներ, որոնք կնպաստեն դրա ակտիվացմանը:

ԳԼՈՒԽ 1. Էքսկուրսիան որպես կրթադաստիարակչական գործունեության ձև

Կրթության և դաստիարակության ձևերի և մեթոդների շարքում, երբ ուսումնասիրում ենք որևէ կրթական ծրագիր կամ մեթոդական ձեռնարկ-ուղեցույց (հատկապես ուսական գրականության մեջ), ապա շատ դեպքերում առաջին տեղում էքսկուրսիան է: Պատմությունը չի պահպանել հիշատակում, թե երբ և ում կողմից է իրականացվել առաջին էքսկուրսիան ընդհանրապես, բայց մենք հաստատ գիտենք, որ որպես ուսումնական մեթոդ, էքսկուրսիաները սկսեցին ներմուծվել կրթական գործընթաց Արևմտյան Եվրոպայի և Ռուսաստանի մանկավարժների կողմից XVIII դարի վերջին և XIX դարի սկզբին: Ուսուցման այս ամենահետաքրքիր ձևի անվանումը գալիս է լատիներեն էքսկուրսիա բառից: Այն ի սկզբանե նշանակում էր արշավանք: Էքսկուրսիան կրթական կամ ժամանցային նպատակով կազմակերպված կոլեկտիվ ուղևորություն, զբոսանք, շրջագայություն է դեպի բնություն, արդյունաբերական կամ կրթական կառույցներ, տեսարժան վայրեր: Էքսկուրսիայի էությունը կայանում է ցուցադրման և բացատրման համադրության մեջ: Եթե այդ համադրությունից բացակայի ցուցադրումը, ապա այն կվերածվի պարզապես զրույցի, իսկ եթե էքսկուրսիան զուրկ լինի բացատրությունից, ապա ցուցադրումն էլ իր հերթին կվերածվի ուղղակի տեսարժան վայրի այցելության:

Ուսուցման կազմակերպման այս ձևը կիրառելի է նաև ն/դ ուսումնական հաստատություններում, որպես աշխարհաճանաչողական գիտելիքների հաղորդման միջոց: Հետևաբար, ուսումնադաստիարակչական գործընթացում գիտելիքի հաղորդումը ցանկալի է պարբերաբար կատարել էքսկուրսիաների միջոցով, նկատի ունենալով, որ այդ ձևով յորացումն ավելի կայուն ու խորն է լինում, իսկ գիտելիքի աշխույժ, հետաքրքիր փոխանցումը ավելի արդյունավետ է դառնում: Այն, ինչը տեսնում է սանը, տպավորվում է նրա գիտակցության մեջ դաստիարակի պատմածի, բացատրածի որոշակի իրադրությունների, երևույթների, փաստերի շնորհիվ: Դաստիարակը ցուցադրելով միաժամանակ սովորեցնում է ճիշտ ընկալել տեսածը:

Այսպիսով, էքսկուրսիաները օգնում են ն/դ տարիքի սաներին պատկերացում կազմել շրջապատող աշխարհի մասին հենց լսածը տեսնելու, վերացականը ակնառու պատկերավորի փոխարինելու որոշակի իրադարձությանը մասնակից լինելու միջոցով:

1.1 Էքսկուրսիաների կառուցվածք, կազմակերպման ձևերն ու մեթոդները

Էքսկուրսիայի ընթացում մանկապարտեզի դաստիարակը կիրառում է մանկավարժական հատուկ տեխնիկա և մեթոդներ:

Էքսկուրսիան բնույթով աշխույժ է և հուզիչ: Դաստիարակը պետք է խուսափի պաշտոնական ուսուցումից: Էքսկուրսիայի ընթացքում դաստիարակի՝ սաների հետ շփվելու ոճը պետք է լինի ավելի ակեղծ ու նուրբ: Սաները պետք է գիտելիք ձեռք բերեն առանց նույնիսկ դա գիտակցելու:

Էքսկուրսիայի բովանդակությունը պետք է համապատասխանի երեխաների տարիքին և հետաքրքրություններին: Պետք է սահմանափակվի առարկաների թիվը, որոնց վրա կենտրոնացված է ուշադրությունը: Այսպիսով, կրտսեր խմբում բնության գրկում էքսկուրսիայի ժամանակ պետք է կենտրոնանալ միայն մեկ առարկայի վրա: Յուրաքանչյուր տարիքային խումբ ունի էքսկուրսիաների իր առանձնահատկությունները:

Կազմակերպչական պահեր.

Իհարկե, էքսկուրսիա կազմակերպելը ավելի դժվար է, քան ավանդական խմբային պարապմունքը: Նրա հաջողությունը կախված է դաստիարակի պատրաստվածությունից: Դաստիարակը նախօրոք մտածում է միջոցառման բոլոր պահերի մասին (ներառյալ ճանապարհին անցկացրած ժամանակը), որոշում է իր հետ վերցնել օգնական (դայակ, մեթոդիստ, մեկ այլ ուսուցիչ, ծնողներից մեկը, կամ բոլոր ծնողներին):

Որքան էլ դաստիարակին ծանոթ լինի էքսկուրսիայի վայրը, նա նախապես զննում է էքսկուրսիայի վայրը և անհրաժեշտության դեպքում պատրաստում անհրաժեշտ նյութեր (օրինակ՝ զամբյուղներ՝ այգի այցելելու համար, թուղթ, մատիտ, և այլն): Լավ է՝

երեխաներին ներգրավել անհրաժեշտ նյութերի պատրաստմանը. դա կօգնի հետաքրքրություն առաջացնել գալիք իրադարձության նկատմամբ: Նա նաև սահմանում է էքսկուրսիայի առանձին մասերի անցկացման հաջորդականությունը, վայրերը կոլեկտիվ և առանձին դիտարկումների և հանգստանալու համար:

Կարևոր է նաև ճիշտ ընտրված ուղին դեպի դիտարկման օբյեկտ. այն չպետք է հոգնեցուցիչ լինի և սաներին շեղի ծրագրված նպատակից: Ընտրված ուղին պետք է լինի 3-5կմ (կախված սաների տարիքային խմբից և ֆիզիկական հնարավորություններից): Դեպի ընտրված վայր (միակողմանի) ճանապարհորդության տևողությունը միջին խմբում չպետք է գերազանցի 30 րոպե, ավագ խմբում՝ 40-50 րոպե: Իհարկե, պետք է հաշվի առնել եղանակային պայմանները և ճանապարհի առանձնահատկությունները:

Դաստիարակը ուշադրություն է դարձնում նաև սաների հագուստին. դրանք պետք է համապատասխանեն տարվա եղանակին և վայրին:

Էքսկուրսիային մասնակցող երեխաների թիվը կրկին կախված է նրանց տարիքից. որքան փոքր են երեխաները, այնքան փոքր պետք է լինի նրանց թիվը: Այսպիսով, կրտսեր նախադպրոցական մակարդակում նպատակահարմար է իրականացնել գործողություններ 6-12 հոգուց բաղկացած ենթախմբի հետ:

Եթե էքսկուրսիան ենթադրում է տրանսպորտով ճանապարհորդություն, ապա դաստիարակը և նախադպրոցական ուսումնական հաստատության ղեկավարությունը պետք է նախապես պատրաստեն համապատասխան փաստաթղթերը (պատվեր, անվտանգության ճեպազրույց նախադպրոցականների ցուցակ, և այլն), իսկ եթե որևէ արտադրամաս, կազմակերպություն կամ հաստատություն են այցելելու, ապա պետք է համապատասխան պայմանավորվածություն ձեռք բերեն, զեկուցեն և ստանան թույլատվություն:

Էքսկուրսայի անցկացման մեթոդները.

Էքսկուրսիաների կազմակերպման և անցկացման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները.

- Բովանդակության համապատասխանությունը երեխաների հետաքրքրություններին,
- Թեմային ուղղված լինելը (ոչ մի պատահական երևույթ չպետք է շեղի սանի ուշադրությունը հիմնականից),
- Չպետք է ունենա պարապմունքի ավանդական ձև,
- Դաստիարակի նախապատրաստում,
- Նախապես որոշել այն խոսքի ձևերը, որոնք առաջարկվելու են,
- Էքսկուրսիայից հետո դիտել նկարներ, վարել զրույց, դիդակտիկ խաղ, նկարել տպավորությունները,
- Էքսկուրսիաների քանակը պլանավորել

Էքսկուրսիա կազմակերպելիս և անցկացնելիս պետք է հիշել, որ նույնիսկ հետաքրքիր տեղեկատվության մեծ քանակությունը հանգեցնում է ուշադրության թուլացման: Առաջարկվում են նախադարձական տարիքի երեխաների ուշադրությունը պահպանելու հետևյալ եղանակները.

- Տեսարժան վայրերի ցուցադրում, որոնք պետք է տարբերվեն ճշգրտությամբ, պատկերավորությամբ,
- Տեսողական միջոցները օգտագործում. դրանք օգտագործելիս լսողական ընկալումն անցնում է տեսողականի, ստեղծում է սթրեսի որոշակի թուլացում,
- Կատակներ, հումոր,
- Հարց-պատասխան,

Էքսկուրսիան հետաքրքիր լինելու համար ուսուցիչը պետք է պատրաստի բանաստեղծություններ, հանելուկներ, ասացվածքներ, խաղեր:

Էքսկուրսիայի կառուցվածքը.

Էքսկուրսիա մշակելիս կարևոր է առաջադրել և լուծել ուսումնական, կրթական և զարգացնող բնույթի մի շարք խնդիրներ: Դաստիարակը պլանավորում է էքսկուրսիա՝ ելնելով ծրագրի պահանջներից և շրջակա տարածքի առանձնահատկություններից.

- Ներածական զրույց,

- Կոլեկտիվ դիտարկում,
- Երեխաների անհատական ինքնագործունեություն,
- Նյութերի հավաքածու,
- Մանկական խաղերի հավաքված նյութով,
- Եզրափակիչ մասը

Պատրաստվելով գալիք էքսկուրսիային, դաստիարակը նախադպրոցականներին նախապես տեղեկացնում է էքսկուրսիայի նպատակը, թե ուր են գնալու և ինչու, ինչ են պարզելու: Անհրաժեշտ է նաև սաների հետ քննարկել անձանոթ վայրում վարքի կանոնների պահպանման մասին:

Հիմնական մասում, բացի դաստիարակի ցուցադրումներից, տեղեկատվության տրամադրումից պետք է սաներին նաև հնարավորություն տալ՝ բավարարել իրենց հետաքրքրությունը ինքնուրույն և ազատ դիտումներ կատարելով:

Եզրափակիչ փուլի հիմնական նպատակը արդյունքների ամփոփումն է: Էքսկուրսիան ավարտելուց հետո դաստիարակն ու սաները պարտադիր վերլուծում, ամփոփում են էքսկուրսիան, ամփոփում են ճանաչողական գործունեության արդյունքները, տալիս են հուզական գնահատական, արտահայտում վերաբերմունքը, տպավորությունները, նաև կատարում ստեղծագործական աշխատանք (հատկապես բնության էքսկուրսիայի ընթացքում հավաքված նյութերով):

1.2 Էքսկուրսիաների մշակութային այցերի դերը սաների զարգացման գործում

Էքսկուրսիաների և մշակութային այցերի դերը սաների զարգացման գործում չափազանց կարևոր է, քանի որ դրանք ուսումնադաստիարակչական գործընթացում ապահովում են ուսուցման, զարգացման և դաստիարակման փոխադարձ կապը:

Ուսուցում. Էքսկուրսիաներն ու մշակութային այցերը նպաստում են աշխարհընկալմանն ու ճանաչմանը: Սաների միտքը հարստացնում են նոր տպավորություններով, քանի որ նրանք անմիջականորեն դիտում և ճանաչում են այդպիսի առարկաներ և երևույթներ, ինչպիսին հնարավոր չէ բերել մանկապարտեզ,

տեսնել առօրյայում: Այն հետաքրքրություն է առաջացնում դեպի իրենց շրջապատի բույսերը, կենդանիները: Հասարակական երևույթները, մարդու աշխատանքը բնության և հասարակության մեջ: Այսպիսով նախադպրոցականները ստանում են նոր գիտելիքներ որոշակի թեմայի վերաբերյալ՝ ընդլայնելով մտահորիզոնը:

Բացի աշխարհընկալման զարգացումից, էքսկուրսիաները բացառիկ նշանակություն ունենք նաև երեխաների խոսքի զարգացման առումով, քանի որ դրանք խթանում են հաղորդակցվելու ցանկությունը, հարստացնում բառապաշարը, կապակցված խոսքը, երկխոսելու ունակությունները: Հայտնի ռուս մեծ մանկավարժ Ուսինսկին գտնում էր, որ խոսքը չի կարող զարգանալ առանց մտքի, իսկ միտքը զարգանում է, եթե մտքի առարկայի մասին երեխան պարզ ու կոնկրետ պատկերացում ունի, ու այլ կերպ հնարավոր չէ նոր բառերի յուրացումը այնքան կայուն դարձնել, որքան էքսկուրսիայի և մշակութային այցերի միջոցով, որովհետև այստեղ բառը կապվում է տվյալ հասկացության, իրի կամ երևույթի դիտման ու զննման հետ, դառնում է կոնկրետ ու որոշակի:

Զարգացում. Բոլոր տեսակի էքսկուրսիաները նպաստում են սանի մտածողության զարգացմանը, վերլուծելու, ընդհանրացնելու, դասակարգելու և պատճառահետևանքային կապեր հաստատելու, ինչպես նաև ակտիվացնում են սանի ուշադրությունը, դիտողականությունը, հիշողությունը, զգայական ունակությունները, իսկ թանգարանների, թատրոնների և ճարտարապետական հուշարձանների այցելությունները զարգացնում են ստեղծագործական երևակայությունը գեղեցիկը տեսնելու և գնահատելու ունակությունը, գեղագիտական ճաշակը:

Էքսկուրսիաները նաև զարգացնում են շարժողական ակտիվությունը:

Դաստիարակում. Գործունեության այս ձևը նպաստում է սաների բարոյական, հայրենասիրական դաստիարակությանը, ձևաբերում գեղագիտական զգացմունքները և հուզական արձագանք շրջապատի և դրանում տեղի ունեցող իրադարձությունների հանդեպ: Էքսկուրսիաները ձևավորում են նաև գիտակցական կարգապահություն և կազմակերպվածություն, վարքի ճիշտ դրսևորումներ դրսում, հասարակական

վայրերում, դաստիարակի կարգադրություններին հետևելու և կատարելու ունակություններ:

Նախադպրոցական տարիքի սանի զարգացման համար շատ կարևոր է էքսկուրսիաների բոլոր տեսակները կիրառումը, քանի որ դրանց համադրումը բերում է համակողմանի զարգացմանը:

Զրուանք մանկապարտեզում. Թերևս առաջին էքսկուրսիան, որն առաջարկվում է նախադպրոցականներին (սովորաբար կրտսեր առաջին և երկրորդ խմբի սաներին) շրջագայությունն է նրանց մանկապարտեզի տարածքում: Այս էքսկուրսիան սաներին սովորեցնում է կողմնորոշվել տարածքում, ծանոթացնում է հաստատության կառուցվածքին, դրական վերաբերմունք է զարգացնում աշխատողների նկատմամբ և ձևավորում հարգանք նրանց աշխատանքի նկատմամբ: Սովորաբար երեխաներին ցույց են տալիս խոհանոցը, բժշկական սենյակը, լվացքատունը և այլն՝ նախադպրոցականների ուշադրությունը հրավիրելով աշատանքային գործիքների, պարագաների ու իրերի վրա:

Բնության էքսկուրսիաներ. Անհիշելի ժամանակներից մարդկությունը գնահատել է բնությունը՝ նրա մեջ տեսնելով ոչ միայն իր կերակրողին, այլև իմաստուն դաստիարակին: Բնության էքսկուրսիաները նպատակ ունեն նախադպրոցականներին ծանոթացնել բնաշխարհին, կուտակել պատկերացումներ նրա տարբեր երևույթների մասին:

Ինչպես հայ մեծ մանկավարժ Խ. Աբովյանն է նկատել. «բնությունն իր բազմապիսի առանձնահատկություններով ու երևույթներով, իր պես-պես գույներով ու ձայներով, դրանց միջև եղած պատճառահետևանքային զանազան կապերով, սքանչելի գեղեցկությամբ ու դյուրին ձևով, խոր ու կայուն կերպով սովորեցնում է ճանաչել բնությունը»:

Մշակութային այցեր. բնության էքսկուրսիաներից ոչ պակաս կարևոր են նաև մշակութային այցերը թանգարաններ, հուշարձաններ, թատրոններ, որոնք ընդլայնում են սաների մտահորիզոնը, սովորեցնում հասկանալ և գնահատել արվեստը, ինչպես նաև ճանաչել հայրենի երկիրը:

Գլուխ 2. Էքսկուրսիաների և մշակութային այցերի օրինակ իմ աշխատանքային փորձից

Խումբ միջին.

Այցելել ենք Գյումրու Ստ. Ալիխանյանի անվան տիկնիկային թատրոն: Երեխաները դիտել են «Անբան Հուռին» ներկայացումը:

Էքսկուրսիայի նպատակը. ձևավորել հետաքրքրություն պատմական և մշակութային վայրերի հանդեպ, հարստացնել ճանաչողական գիտելիքները, ընդլայնել աշխարհընկալումը, դաստիարակել սեր դեպի հայրենի երկիրը:

Էքսկուրսիայի ընթացքը. Երեխաները շատ մեծ հետաքրքրասիրությամբ ուսումնասիրում էին թատրոնի տիկնիկներին. շատ ուրախ ներկայացում էր:

Քանի որ թատրոնը շատ մոտ էր Վարդանանց հրապարակին և Աբովյան փողոցին, երեխաները հիացան նաև Գյումրի քաղաքի գեղեցկությամբ:

Վառ տպավորություններով վերադարձանք մեր գյուղ ու մի քանի օր հետո իրենց ցանկությամբ դերային խաղով երեխաները ներկայացրեցին «Անբան Հուռի» հեքիաթը:

Պարապմունքի պլան.

Պարապմունք	Խումբ	Թեմա	Տևողություն
Ինտերվաձ խոսքի զարգացում և նկարչություն	4տ. Միջին խումբ	Հ. Թումանյանի «Անբան Հուռին»: Դերային խաղ	2 պարապմունք

Նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Կզարգացնեն պատմելու հմտություններ: ▪ Կզարգացնեն միմյանց հետ երկխոսություն սկսելու հմտությունը: ▪ Կկարողանան զարգացնել տեսողական հիշողությունը, այն է՝ տպավորությունները հանձնեն թղթին: ▪ Սովորել «անբան» բառի նշանակությունը, ասացվածքներ:
Նյութեր	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Խաղալիք գորտեր, դերին համապատասխան հագուստներ, տիկնիկներ, կանաչ գորգ, Ա4 թղթեր, գունավոր մատիտներ, հեքիաթի բոլոր հերոսների նկարների ուրվագծերը:
Մեթոդներ	Անհատական, մեծ խմբով, փոքր խմբով
Ընթացքը	
Խթանման փուլ	<p>Կարդալ Հովհ. Թումանյանի «Անբան Հուռին» հեքիաթը: Բացատրել անձանոթ բառերը:</p> <p>Առաջադրել հարցեր.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ինչու՞ է հեղինակը Հուռին անվանել «անբան», – Դուք սիրո՞ւմ եք աշխատել, օգնել մայրիկին, – Ինչպիսի՞ն է Հուռի մայրիկը՝ միամի՞տ, թե՞ խորամանկ:
Իմաստի ընկալման փուլ	<p>Վերհիշելով թատրոնում դիտած ներկայացումը, երեխաները դաստիարակի օգնությամբ կատարում են հեքիաթի հերոսների դերերը:</p> <p>-Ի՞նչ նմանություն կար ձեր և Հուռի մեջ:</p>
Կշռադատման փուլ	<p>Երեխաների հետ քննարկել, կիսվել տպավորություններով (թե՛ թատրոնում տեսած, թե՛ իրենց կատարած): Կրկնել սովորած ասացվածքները</p>

	<p>աշխատասիրության վերաբերյալ՝ «Աշխատող մարդը մինչև կեսօր է սոված», «Ով աշխատի, նա կուտի»:</p> <p>Հետո բաժանվում են խմբերի, ներկում հեքիաթի հերոսների ուրվագծերը և շրջվելով խմբում՝ միմյանց ցույց են տալիս իրենց նկարած հերոսին:</p>
--	--

Մեր էքսկուրսիայի ժամանակ արված և մանկապարտեզում կատարված բեմականացման տեսագրությունները տեսնելով՝ տնօրենը հայտնեց հետևյալ կարծիքը.

1. Արդյոք դաստիարակը հասավ պարապմունքի նպատակներին և ո՞ր կարողությունների զարգացմանն էին ուղղված աշխատանքները:

- Պարապմունքը ուղղված էր աշխարհայացքի ձևավորմանը, խոսքի զարգացմանը: Այո՛, դաստիարակը հասավ պարապմունքից առաջ իր պլանավորած նպատակին:

2. Ինչպես էին իրենց զգում երեխաները:

- Երեխաները իրենց զգում էին մի քիչ շփոթված, քանի որ առաջին անգամ էին տիկնիկային թատրոնում, սակայն ավելի համարձակ և ուրախ, երբ իրենք էին կատարում դերերը:

3. Հիմնավորել. Արդյո՞ք դաստիարակի կողմից հետազոտվող թեմայի կարևորությունը մեծ է նախադպրոցական կրթության մեջ և ի՞նչ խնդիրների լուծմանն է միտված այն:

- Այո, իհարկե շատ կարևոր է էքսկուրսիան նախադպրոցական տարիքում: Էքսկուրսիաները այնպիսի կախարդական միջոց են, որի օգնությամբ կարելի է շատ լավ դիտարկել և շտկել երեխաների վարքի խնդիրները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Այսպիսով, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունում երեխաները և մշակութային այցերը մանկավարժական գործընթացի կարևոր մասն են:

Հատկանշական է այն, որ այս պարագայում ստացվող տեղեկությունը լինում է առավել տպավորիչ, հուզական, կայուն, որովհետև փոխանցումն իրականացվում է անմիջական շփման և հաղորդակցման միջոցով:

Սակայն գործունեության այս ձևի կազմակերպման արդյունավետության և բազմաթիվ դրական կողմերի կողքին կա նաև մի փոքրիկ բացասական կողմ, այն է՝ էքսկուրսիաներից շատերը (այցը թատրոններ, կենդանաբանական այգի, թանգարաններ և այլն) ենթադրում են որոշակի ֆինանսական միջոցների մերդրում, որի հոգսը ծնողների ուսերին է:

1. Հետազոտական աշխատանքի ավարտին ես հայտնաբերեցի, որ կարող եմ շատ լավ համագործակցել և անմիջական շփվել անձանոթ մարդկանց հետ:

Հայտնաբերեցի, որ նոր բան սովորելու համար երբեք ուշ չէ:

2. Այո, պարապմունքի ընթացքում հասա վերը նշված նպատակներին:

3. Դաստիարակները էքսկուրսիան կազմակերպեցին սաների կարիքներից ելնելով, այն լինի ուսուցողական, ոչ թե դիտարկվի որպես ուղղակի ժամանց:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. «Հայեցակարգ» գիտական և մեթոդական էլեկտրոնային ամսագիր.
URL: <https://e-koncept.ru/2016/76560.htm>,
2. Ушинский – “Собрание сочинений” (1948г. стр.333).,
3. Նախաշավիղ գիտամեթոդական հանդես, Երևան 2014թ.,
4. Լարիսա Մորոզովա «Ինչպես ճիշտ և հետաքրքիր անցկացնել էքսկուրսիան մանկապարտեզում»,
5. Հովհաննես Թումանյանի «Անբան Հուռին» հեքիաթը: